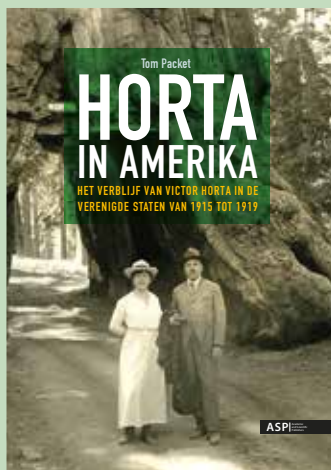

Horta in Amerika

Tom Packet
Horta in Amerika
 228 blz.
 ISBN: 9789461172297
 24 x 17 cm, illustraties
 in zwart-wit
 € 27
 ASP Academic and Scientific
 Publishers

De twintigste eeuw luidt voor Victor Horta een nieuwe periode in. Hij verlaat stilaan zijn individualistisch getinte art nouveau om een meer academisch gerichte, vereenvoudigde en strakkere architectuur na te streven. Het is de tijd dat vele architecten terugblikken naar de basis, de klassieke architectuur en haar regels, zoals ze in de achttiende eeuw werden geformuleerd, waaruit een Beaux-Arts getinte architectuur zal ontstaan.

Na de publicatie in 1986 van het boek *Horta en Amérique* van Yolande Oostens-Wittamer, werd het hoogtijd het verblijf van Horta in de Verenigde Staten opnieuw te bestuderen. Tom Packet stak op basis van grondig bronnenonderzoek in uiteenlopende archieven, bibliotheken en in de archieven van het Hortamuseum voor het eerst Horta's gigantische 'Amerikaanse puzzel' in elkaar.

Het boek *Horta in Amerika* is een nauwgezette studie van de jaren 1915 tot 1919 in Victor Horta's leven, een minutieuze reconstructie en contextualisatie, die wetenschappelijk relevant is. Zijn verblijf in de Verenigde Staten was geen alledaags avontuur, maar een bijzonder verhaal over oorlog en vluchten, verwoesting en wederopbouw, politieke propaganda en culturele uitwisseling – een verhaal dat bovendien essentieel is om Horta's naoorlogse oeuvre volop te begrijpen.

Vanaf 1915 leven Victor Horta en zijn vrouw Julia Carlsson in ballingschap, eerst in Londen en daarna in Amerika. Horta geeft er van 1916 tot 1918 een 150-tal lezingen en reist er met zijn vrouw Julia door het Amerikaanse continent van New York tot San Francisco. Vanaf de zomer 1916 doet Julia er liefdadigheidswerk voor de Belgische zaak tijdens de oorlogsjaren, weliswaar op een eigenzinnige manier via een discours over cultuur, kunst en wetenschap. Ze geeft er niet minder dan 375 lezingen, geïllustreerd met lichtbeelden, waarbij ze belangrijke fondsen verzamelt.

De inhoud van het boek overstijgt voor het eerst de 'Belgische periode' in het oeuvre van Horta, krijgt daardoor een internationaal karakter en werpt tegelijk een nieuw licht op de betrekkingen tussen België en Amerika tijdens en na de Eerste Wereldoorlog.

Hoewel Horta, zo schrijft hij in 1939 in zijn memoires, op een bijeenkomst van de Amerikaanse *Society of Beaux-Arts Architects* op 15 december 1915 een conferentie wou geven over het *Modern*, hoogstwaarschijnlijk zijn art nouveau, is het antwoord van de voorzitter afwijzend en vraagt die om over de mooie oude monumenten in België te praten.

Voor volle aula's en in de woonkamers van Amerikaanse filantropen klaagt hij de wandaden en verwoestingen in *poor little Belgium* aan. Zijn lezingen geven een algemene situering van België op menselijk, topografisch en historische vlak, analyses van de burgerlijke en religieuze architectuur van de twaalfde tot de achttiende eeuw, tot en met de negentiende-eeuwse en eigentijdse Belgische architectuur. Hij beschrijft de toestand van de historische kathedralen en de openbare gebouwen in België en Noord-Frankrijk, verwoest door het oorlogsgeweld. Hij ontmoet toonaangevende architecten en wordt geconfronteerd met innovaties omtrent hoogbouw, de skyscrapers, het architectenbureau als associatie of vennootschap, de standaardisatie van bouwmaterialen en bouwplannen en de rationeel geïnspireerde stedenbouw.

Het verblijf van de Horta's in de Verenigde Staten was geen alledaags avontuur. Uiteraard was Horta er ook door de natuur gefascineerd. In de zomer van 1918 doorkruisen Julia en Victor de bekende natuurparken en natuurreservaten, Yellowstone, Yosemite, Grand Canyon en het Grand Sequoia National Park. Van de gigantische sequoia's maakte hij foto's en verzamelde tientallen postkaarten. En in het Yosemite National Park in Californië poseren ze beiden voor de reuzensequoia, de *Wawona Tree*.

Waarom Victor Horta na de Eerste Wereldoorlog zijn architectuur 'moderniseert', ontdekken we in het boek. Zijn vooroorlogse aangezette projecten, zoals het Centraal Station, het Brugmannziekenhuis, het Museum van Doornik, ondergaan na de oorlog fundamentele wijzigingen en ook zijn nieuwe werken, zoals het Paleis voor Schone Kunsten, zijn vanaf nu niet meer los te denken van wat Horta in Amerika heeft gezien en beleefd.

In 1926 begint hij aan een van zijn meest ambitieuze stedenbouwkundige projecten, het *Municipal Development*, een multifunctioneel ontwerp op zijn Amerikaans met kantoren, een beursgebouw, winkels, appartementen, ondergrondse par-

keergarages, twee scholen en een skyscraper met 17 verdiepingen, middenin het bouwblok, met een panoramisch zicht op de Brusselse laagstad... maar het project zal het daglicht niet zien.

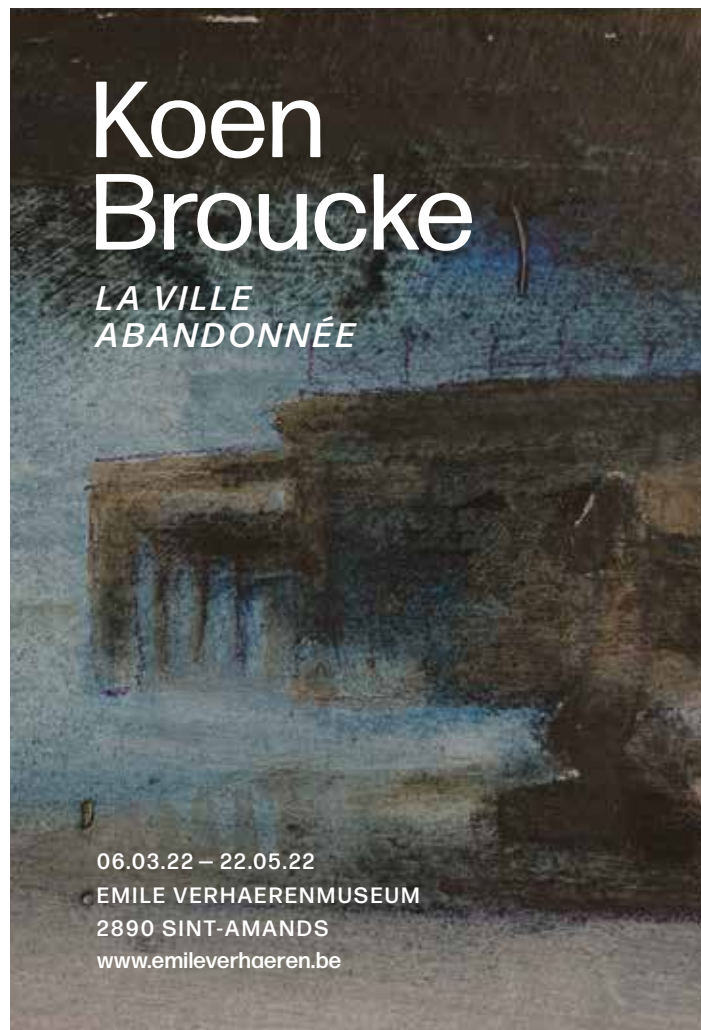
JOS VANDENBREEDEN

Erfgoedarchitect (restaureerde o.a. het Solvayhuis van Victor Horta), bestuurder Stichting CIVA Brussels – Sint-Lukasarchief

Exclusief voor OKV-abonnees

Winkelprijs: € 27. Prijs voor Belgische OKV-abonnees: € 22 (meeneemprijs bij OKV in Gent) of € 26 (incl. port- en verzendingskosten).

Stort op rekeningnummer BE67 448000736187 met als mededeling 'Horta in Amerika'. Maak gebruik van het overschrijvingsformulier bij dit nummer.

belgië•argentinie trans-atlantische modernismen

1910•1958

12.02 | 12.06.2022

**Mu.
ZEE**

info@muzee.be
www.muzee.be

Victor Dalhez, Compositie met driehoek, ca. 1926, Galerie Ronny Van de Velde Antwerpen-Knokke